

Príloha č. 2

1. **Stručné opisy národných kultúrnych pamiatok v pamiatkovej zóne (ďalej len NKP v PZ)**
2. **Stručné opisy NKP v ochrannom pásme PZ**
3. **Stručné opisy NKP mimo pamiatkovej zóny**
4. **Stručné opisy vytypovaných objektov na zápis za NKP v PZ**

1. Stručné opisy národných kultúrnych pamiatok v pamiatkovej zóne

Č. ÚZPF: 841/1-2

KOSTOL A KAPLNKA, Námestie sv. Michala

Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)

PO 841/1 - kostol, r.k. sv. Michala

PO 841/2 – kaplnka, r.k.sv. Anny

Kostol - Je zasvätený sv. archanjelovi Michalovi (doc. Dr. Lehocká ho uvádza ako kostol sv. Petra) a podľa doterajšej literatúry stál v centre námestia od polovice 13. storočia. Stavebné jadro dnešného kostola zasvätené tomuto patrónovi možno datovať do polovice 15. storočia. V čase husitských vojen v 30 rokoch 15. stor. bol obohnaný múrom a v jeho bezprostrednej blízkosti sa do polovice 18. stor. rozprestieral cintorín. V roku 1610 bola nadstavaná Stanislavom Thurzom vrchná časť veže a v 18. storočí sa realizovala zásadná prestavba kostola. Menšie drobné opravy sa datujú v 20 storočí. Jednoloďový kostol je zaklenutý valenou klenbou s protistojnými lunetovými výsečami, svätyňa zaklenutá gotickou križovou klenbou. Fasády si zachovali pôvodný stredoveký oporný systém a obzvlášť vzácnu zmienku si zasluhuje gotický vstupný kamenný portál, bohato zdobený do ktorého bol vsadený mladší portál s polkruhovým záklenkom.

Výskumná dokumentácia:

Návrh pamiatkovej úpravy, kostol, 1972, PÚ- Trnava, Inv.č. T278.

Pôdorys, kostol, Kalafus, PÚ- Bratislava, Inv.č. V3910.

Pohľad, detaily, kostol, Konyoki, PÚ- Bratislava, Inv.č. V10587.

Pôdorys, kostol, PÚ- Bratislava, Inv.č. V1719.

Pôdorys, rez, detaily, Konyoki, PÚ- Bratislava, Inv.č. V10586.

Kostol, O.Vlková, 10/1963, 9 záberov, PÚ- Trnava.

Pohľad, kostol, 1964, PÚ- Bratislava, Inv.č.7161.

Kostol, P.Fratrič, 6/1992, 5 záberov, PÚ- Trnava.

Pohľad, kostol, Müller, 1997, PÚ- Bratislava, Inv.č.7509.

Kostol, M.Pokopec, 7 záberov, PÚ- Trnava.

Kaplnka, r.k.sv. Anny - Južne od presbytéria farského kostola sa nachádza baroková kaplnka sv. Anny. Stavba oktogónálneho pôdorysu bola postavená v roku 1748 rodinou Erdödyovcov. Zaklenutá je osembokou klenbou s výsečami, fasáda členená nárožnými lizénami s barokovými okennými šambránami, centrálna hmota ukončená prilbicovou strechou. Nad vstupom v tympanóne štítu osadený pieskovcový združený aliančný erb stavebníka a malá vežička vybiehajúca zo strechy.

Výskumná dokumentácia:

Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, PÚ-Trnava, Inv.č.T250.

Pôdorys, kostol, Kalafus, PÚ- Bratislava, Inv.č. V3910.

Pohľad, detaily, kostol, Konyoki, PÚ- Bratislava, Inv.č. V10587.

Pôdorys, kostol, PÚ- Bratislava, Inv.č. V1719.
Pôdorys, rez, detaily, Konyoki, PÚ- Bratislava, Inv.č. V10586.
Kostol, O.Vlková, 10/1963, 9 záberov, PÚ- Trnava.
Kostol, P.Fratrič, 6/1992, 5 záberov, PÚ- Trnava.
Kostol, M.Pokopec, 7 záberov, PÚ- Trnava.
Pôdorys, kaplnka, Kalafus, PÚ- Bratislava, Inv.č. V3878.
Návrh pamiatkovej úpravy, kaplnka, 1972, PÚ- Trnava, Inv.č. T278.
Návrh na vyhlásenie za KP, kaplnka, Klačanská, kol., 1998, PÚ- Trnava, Inv.č. T407.
Kaplnka, P.Fratrič, 6/1992, 1 záber, PÚ- Trnava.
Pohľad, kostol, Müller, 1997, PÚ- Bratislava, Inv.č.7509
Pohľad, kostol, 1964, PÚ- Bratislava, Inv.č.7161
Kaplnka, O.Vlková, 10/1963, 1 záber, PÚ- Trnava
Kaplnka, D.Mildeová, 5/1998, 33 záberov, PÚ- Trnava
Kaplnka, A.Kružinský, 1/1993, 2 zábery, PÚ- Trnava

Č. ÚZPF: 847/1-8

SÚSOŠIE NA STĹPE, Námestie sv. Michala

Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)

PO 847/1- stĺp s podstavcom, stĺp valcový, trojboký podstavec

PO 847/2- socha I., Panna Mária s dieťaťom

PO 847/3- socha II., sv. Sebastián

PO 847/4- socha III., sv. Rochus

PO 847/5- socha IV., sv. Jozef

PO 847/6- reliéf figurálny I., boží hrob

PO 847/7- reliéf figurálny II., sv.Rozália

PO 847/8- reliéf figurálny III., sv.Ján Nepomucký

Neskorobarokové kamenné sochárske dielo z 18. storočia je situované v severovýchodnej časti parkovo upraveného námestia sv. Michala. Na nárožiach trojbokého podstavca sú umiestnené reliéfy Lazara, sv. Rozálie a sv. Jána Nepomuckého, na bočných stenách sochy sv. Sebastiana, sv. Rocha a sv. Jozefa. Zo stredu podstavca vyrastá stĺp s kompozitnou hlavicou, na vrchole so sochou Immaculaty.

Výskumná dokumentácia:

Plastika, O.Vlková, 10/1963, 1 záber, PÚ- Trnava.

Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, PÚ-Trnava, Inv.č.T250

Č. ÚZPF: 848/1-2

SÚSOŠIE NA PODSTAVCI, Námestie sv. Michala

Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)

PO 848/1- podstavec, štvorboký, kamenný

PO 848/2- súsošie, Panna Mária, Kristus - Pieta

V juhozápadnej časti námestia sv. Michala, pred domom č. 25 sa nachádza neskorobarokové kamenné sochárske dielo - súsošie Piety šaštínskeho typu z 18. storočia. Je umiestnené na štvorbokom pilieri a ohradené kovovým zábradlím s ukončením prútov v tvare hrotu šípu.

Výskumná dokumentácia:

Plastika, O.Vlková, 10/1963, 1 záber, PÚ- Trnava.

Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, PÚ-Trnava, Inv.č.T250.

Č. ÚZPF: 849/1-2**SÚSOŠIE NA STĹPE**, Námestie sv. Michala**Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)****PO 849/1- stĺp s podstavcom**, valcový**PO 849/2- súsošie**, sv. Trojica

Súsošie sv. Trojice umiestnené na vrchole stĺpa s podstavcom sa nachádza pri južnej fasáde farského kostola sv. Michala, východne od predsiene južného vstupu. Predstavuje barokové kamenné sochárske dielo z roku 1739.

Výskumná dokumentácia:*Plastika, O.Vlková, 10/1963, 1 záber, PÚ- Trnava**Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, PÚ-Trnava, Inv.č.T25***Č. ÚZPF: 851/0****SOCHA NA STĹPE**, Námestie sv. Michala

Socha sv. Rochusa umiestnená na vrchole novodobého stĺpa stojí na Nám. sv. Michala, pri južnej fasáde farského kostola sv. Michala, západne od predsiene južného vstupu. Predstavuje klasicistické kamenné sochárske dielo z 19. storočia.

Výskumná dokumentácia:*Plastika, O.Vlková, 10/1963, 2 zábery***Č. ÚZPF: 852/1-5****SÚSOŠIE NA PILIERI**, Námestie sv. Michala**Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)****PO 852/1- pilier**, štvorboký**PO 852/2- socha I.**, sv. Florián**PO 852/3- socha II.**, sv. Rochus**PO 852/4- socha III.**, sv. Sebastián**PO 852/5- reliéf figurálny**, sv. Rozália

Neskorobarokové kamenné súsošie sv. Floriána z 18. storočia je umiestnené na vrchole vysokého postamentu, po jeho stranách sa nachádzajú menšie sochy sv. Sebastiana a sv. Rochusa. Stojí na Nám. sv. Michala, pri severnej fasáde farského kostola sv. Michala, pred prístavbou bočnej kaplnky.

Výskumná dokumentácia:*Plastika, O.Vlková, 10/1963, 1 záber, PÚ- Trnava.**Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, PÚ-Trnava, Inv.č.T250***Č. ÚZPF: 853/1-2****SÚSOŠIE NA PODSTAVCI**, Námestie sv. Michala**Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)****PO 853/1- podstavec**, štvorboký, kamenný**PO 853/2- súsošie**, Panna Mária, Kristus - Pieta

Pri hlavnom vstupe do kostola sv. Michala, pred nárožným severným oporným pilierom sa nachádza súsošie Piety umiestnené na vrchole piliera. Predstavuje neskorobarokové kamenné sochárske dielo z 18. storočia.

Výskumná dokumentácia:

Reštaurátorský a umelecko- historický prieskum, Návrh na reštaurovanie, plastika, Šmigrovský, 1993, PÚ- Trnava, Inv.č. R20

Záverečný protokol z reštaurovania, plastika, Šmigrovský, 1994, PÚ- Trnava, Inv.č. R29.

Pieta, O.Vlková, 10/1963, 2 zábery, PÚ- Trnava

Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, PÚ-Trnava, Inv.č.T250

Č. ÚZPF: 844/1-2

ŠPITÁL A KOSTOL, Námestie sv. Cyrila a Metoda, Kamenná 6 (budova novej fary)

Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)

PO 844/1- špitál

PO 844/2- kostol, r.k. sv. Ducha

Jednopodlažná budova Špitála a priliehajúceho Kostola svätého Ducha sa nachádzajú západne od Námestia sv. Michala na dnešnom Námestí sv. Cyrila a Metoda. Popri hlavnej komunikácii vedúcej od mosta cez Váh do mestečka ich dal podľa dostupnej literatúry v rokoch 1365 – 1367 postaviť vtedajší majiteľ hradu a panstva Mikuláš Kont. V stredoveku prevažne slúžili na charitatívne a náboženské účely. Na pamiatke bol v roku 1973 realizovaný archeologický výskum, ktorý datuje vznik kostolíka do roku 1300. Pred jeho výstavbou sa na týchto miestach rozprestierala časť podhradskej osady Hlohovec, zničenej v polovici 13. storočia tatárskym vpádom.

Kostolík má zachované gotické stavebné jadro obdĺžnikového pôdorysu s rovným uzáverom presbytéria a s jedným intaktne zachovaným nárožným pilierom, zastrešený sedlovou strechou s cibulovitou vežičkou. Významnými prestavbami prešiel na prelome 15-16. storočia a v 2. polovici 17. storočia, kedy bol objekt zaklenutý renesančnou valenou lunetovou klenbou a postavená vežička, ktorá bola neskôr zničená a obnovená v roku 1992. Užitárne úpravy pochádzajú z prvej tretiny 20. storočia.

Pôvodná budova Špitála z polovice 14. storočia bola pre svoj zlý stavebno-technický stav (bola ohrozovaná záplavami z rozvodňujúceho sa Váhu) zbúraná a v roku 1797 nahradená terajšou stavbou majiteľom zámku a mesta Jozefom Erdödyom. Predstavuje jednopodlažnú stavbu s pôdorysom v tvare písmena „U“. Hlavné uličné krídlo symetricky riešené má dve miestnosti s korýtkovými klenbami po oboch stranách stredovej chodby, zastrešené je sedlovou strechou, bočné dvorové krídla majú pultovú strechu.

Výskumná dokumentácia:

Geotechnický posudok, kostol, Janečka, 1979, PÚ- Bratislava, Inv.č. T3777.

Archeologický výskum, kostol, Pastorek, 1974, PÚ- Bratislava, Inv.č. T3775.

Umelecko-historický a architektonický výskum, kostol, Puškárová, kol., 1972, PÚ- Bratislava, Inv.č. T3776.

Návrh opatrení objektu v havarijnom stave, kostol, Jursa, 1991, PÚ- Bratislava, Inv.č. T3442.

Pôdorys, špitál a kostol, Kalafus, PÚ- Bratislava, Inv.č. V3912.

Reštaurovanie kamenných prvkov na kostolíku sv. Ducha v Hlohovci, kostol, Kucman, 12/2000, PÚ- Trnava, Inv.č. R143.

ZOP, špitál a kostol, SÚPSaOP Bratislava, 1977, PÚ- Trnava, Inv.č. T93.

ZOP, špitál a kostol, Bartoňová, 1984, PÚ- Trnava, Inv.č. T131.

ZOP, špitál a kostol, Bartoňová, 1989, PÚ- Trnava, Inv.č. T132.

Zámer pamiatkovej úpravy, špitál a kostol, Bartoňová, 1975, PÚ- Trnava, Inv.č. T134.

ZOP, špitál a kostol, Bartoňová, 1989, PÚ- Trnava, Inv.č. T268

Kostol, P.Fratrič, 6/1992, 2 zábery, PÚ- Trnava

Č. ÚZPF: 833/0**PALÁC MESTSKÝ**, Hotel Jeleň, Námestie sv. Michala 1

Blok radovej zástavby východnej strany námestia uzatvára z juhu najvýznamnejšia profánna pamiatka známa pod názvom hotel Jeleň. Prvá zmienka o dome (panskej kúrii), ktorého majiteľmi boli Turzovci, pochádza z roku 1617. Z tohto obdobia (nevylučuje sa i staršie založenie objektu) pochádza stavebné jadro dvojpodlažnej jednokrídlovej budovy zdobenej renesančným sgrafitom s ukončenou renesančnou atikou, dodnes zachovanou na severnom štíte strechy. K nej bolo smerom do dvora pristavané severné dvojpodlažné krídlo, čo je pripisované novým majiteľom Forgáčovcom a pochádza z obdobia polovice 17.storočia. Vytvorenie arkádovej chodby na dvorovej strane oboch krídiel je možné predpokladať v roku 1720, kedy dom získali Erdödyovci (1720 – 1920). Tí ho ďalej v druhej polovici 19.storočia rozšírili južným smerom a nový celok adaptovali na účely panského hostinca „U jeleňa“, ktorý bol najväčším hostincom v meste. Z tohto obdobia pravdepodobne pochádza aj zachovaná eklektická maľba miestnosti na poschodí domu. V roku 1903 došlo k nadstavbe prízemnej časti uličného krídla a zjednoteniu výrazu fasády.

Výskumná dokumentácia:

Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, PÚ-Trnava, Inv.č. T250.

Objemovo- zastavovacia štúdia- rekonštrukcia a prístavba, palác mestský, JD EFEKT, 5/1997, PÚ-Trnava, Inv.č. A973.

Zadanie stavby- rekonštrukcia a prístavba, palác mestský, JD EFEKT, 12/1997, PÚ- Trnava, Inv.č. A974.

Hlohovec-Hotel Jeleň, Architektonicko-historický výskum, Ing.arch. I.Gojdič, 2003, KPÚ Trnava Zameranie, palác mestský, PÚ- Trnava, Inv.č. A1074.

Palác mestský, A.Kružinský, 1/1993, 2 zábery, PÚ- Trnava.

Palác mestský, P.Fratrič, 6/1992, 2 zábery, PÚ- Trnava.

Palác mestský, O.Vlková, 8/1961, 26 záberov, PÚ- Trnava.

Palác mestský, A.Kružinský, 3/1993, 25 záberov, PÚ- Trnava.

Č. ÚZPF: 11555/0**DOM MEŠTIANSKY**, radnica, Námestie sv. Michala 3

Dvojpodlažný prejazdový meštiansky dom je súčasťou radovej zástavby východnej strany námestia. Do roku 1882 dom patril jednotlivým fyzickým osobám (archívne pramene uvádzajú vlastníctvo v r.1856 Szidor František, potom Michal Walaschek s Alojzom Hirschfeld-om) a koncom 19.storočia ho kúpilo mesto a upravilo pre účely radnice (kúpnopredajná zmluva medzi zástupcom mesta -Rudolfom Ronchettym a Jozefom Fodorom s manželkou bola uzavretá 10.12.1882). Pôdorysný rozsah domu v tvare písmena U má zachované renesančné jadro so zaklenutými priestormi prízemia (korýtkové s kútovými lunetami a valené klenby s lunetami) a rovnými stropmi poschodia. Symetricky riešená neoslohová fasáda so stredným rizalitom má v štíte nad prejazdom erb mesta Hlohovec.

Výskumná dokumentácia:

Návrh na vyhlásenie veci za kultúrnu pamiatku. Dom meštiansky(radnica). Ing. arch. Eva Šabíková, KPÚ Trnava, 2006

Č. ÚZPF: 11830/0**DOM MEŠTIANSKY**, Pod Beranom 2

Dvojpodlažný dom pravdepodobne so starším jadrom je situovaný v náročnej polohe radovej zástavby ulíc Hlohová a ul. Pod Beranom. Je postavaný v svahovitom teréne

klesajúcom smerom od námestia k Váhu. Z hľadiska výškovej nerovnosti terénu bolo vsadené do západnej polovice domu južného krídla medziposchodie, pričom výšková niveleta poschodia zostala zachovaná rovnaká. Pôdorysný rozsah domu v tvare písmena U má dlhšie uličné južné krídlo orientované do ul. Pod Beranom, s riešeným hlavným vstupom v strednej osi. Kratšie sú dvorové západné krídlo a uličné východné krídlo orientované do Hlohovej ulice s asymetricky riešeným prejazdom v krajnej severnej osi. Celá dvorová časť je riešená ako prízemná. Objekt má kamenno-tehlový suterén s prevažne zaklenutými priestormi prízemia (kláštorné a valené klenby) a rovnými stropmi poschodia, hlavné fasády neoslohové. V medzivojnovom období sídlila v objekte filiálka Trnavskej banky, ktorá bola nástupkyňou frašťačky banky u.s., založenej v roku 1872.

Výskumná dokumentácia:

Návrh na vyhlásenie veci za kultúrnu pamiatku. Dom meštiansky(radnica). Ing. arch. Eva Šabíková, KPÚ Trnava

Č. ÚZPF: 11836/0

DOM MEŠTIANSKY (okrem dvorového krídla), stará radnica, Hlohová 4

Nachádza sa v radovej zástavbe západnej strany Hlohovej ulice. V súčasnosti predstavuje dvojpodlažnú stavbu s prechodom do dvora v strednej osi. Pod časťou objektu sa nachádza kamenný suterén s gotickým portálom, hlavné krídlo s rovnými stropmi a menším podielom zaklenutých priestorov je zastrešené sedlovou strechou, dvorové severné krídlo s pavlačou pristavané k hlavnému krídlu v druhej pol. 19.storočia má pultovú strechu. Pred hlavnou, čiastočne zachovanou slohovou úpravou fasády je situované schodisko so zachovaným slohovým zábradlím. Podľa archívnych prameňov pôvodne túto západnú stranu námestia, ktorej súčasťou bol aj dom č.4 tvorilo 5 domov. V súčasnosti ju tvoria tri domy, administratívne pričlenené k Hlohovej ulici. Podľa dostupnej literatúry tento dom patrili Sidorovi, ktorý bol jeden z najbohatších frašťačanov (hlohovčanov), v rokoch 1642-1661 dom vlastnil Adam Nagyszombati, roku 1721 zeman František Podhoranský. v roku 1792 vlastnil dom žid Izak Aron, v majetku ktorého bol do roku 1808. Po tomto roku ho nadobudlo mesto a v rokoch 1809-1813 sa uvádza ako zničený, v roku 1813 ho mesto prestavalo pre školské účely. Dokladom toho, že v objekte bola umiestnená r.k. ľudová škola je staršia fotografia z konca 19.st. V roku 1860 sa uvádza ako mestský dom - radnica ako dôležitá súčasť mesta. Tomuto účelu slúžila pravdepodobne až do roku 1882, kedy bolo jej sídlo premiestnené do dnešného domu na Námestí sv. Michala 3 (dnes dom slúži pre potreby mestského kultúrneho centra). Naposledy bol dom sídlom ZUŠ (základnej umeleckej školy) a koncom roka 2011 ho odkúpil nový majiteľ. Momentálne je dom bez vyžitia.

Výskumná dokumentácia:

Návrh na vyhlásenie veci za kultúrnu pamiatku. Dom meštiansky(radnica). Ing. arch. Eva Šabíková, KPÚ Trnava,

2. Stručné opisy NKP v ochrannom pásme PZ:

Č. ÚZPF: 842/1-2

KLÁŠTOR FRANTIŠKÁNOV, Františkánske nám.1, 2

Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)

PO 842/1 - konvent františkánov

PO 842/2 - kostol, r.k. Všetkých svätých

Komplex kláštora františkánov a kostola Všetkých svätých sa nachádza severozápadne od Farského kostola na Komenského ulici. Má gotický základ s významnými renesančno-barokovými prestavbami. Jeho vznik je datovaný do roku 1492, kedy Vavrinec Ujlaky povolal do Hlohovca žobravý rád františkánov. Podľa archeologického výskumu bol však v staršej budove kostola pristavaný v druhej polovici 14. storočia objekt v tvare L. Príchodom františkánov sa stavba uzatvorila a ku kostolu bola pristavená veža. Po vyhnaní rádu a podpálení kláštora v roku 1576 bola v budove zriadená kníhtlačiareň. A v roku 1604 trojjazyčné gymnázium. V súčasnosti v časti kláštora sídli Vlastivedné múzeum. Zvyšok slúži pôvodným účelom.

Výskumná dokumentácia:

Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, PÚ-Trnava, Inv.č. T250.

Správa k zavlhnutiu, kláštor, Píčová, 1993, PÚ- Bratislava, Inv.č. T3052.

Pohľad, kláštor, 1964, PÚ- Bratislava, Inv.č. 7159, 7160.

Pohľad, kláštor, Müller, 1997, PÚ- Bratislava, Inv.č. 7503.

Pohľad, kláštor, Urbanová, 1998, PÚ- Bratislava, Inv.č. 8695.

Záverečná správa o reštaurovaní štukového stropu, kláštor, Roman, Johanidesová, 1977, PÚ- Bratislava, Inv.č. R2757.

Dokumentácia z reštaurovanie štukového stropu, kláštor, ÚUR, 1977, PÚ- Trnava, Inv.č. R1.

Záverečná správa o reštaurovaní kovového predmetu, múzeum, Lupták, Kindernay, 1977, PÚ- Bratislava, Inv.č. R2783.

Záverečná správa o reštaurovaní kovového predmetu - zvony, múzeum, Lupták, 1977-78, PÚ- Bratislava, Inv.č. R2798.

Pôdorys, múzeum, Kalafus, PÚ- Bratislava, Inv.č. V4555.

Štúdia úpravy areálu, múzeum, Záhradníctvo a rekreačné služby mesta Bratislava, 1974, PÚ- Trnava, Inv.č. 3.

Atrium, múzeum, Záhradníctvo a rekreačné služby mesta Bratislava, 1976, PÚ- Trnava, Inv.č. 4.

P. Fratrič, 6/1993, 42 záberov, PÚ- Trnava.

B. Müllerová, 9/1965, 5 záberov, PÚ- Trnava.

Č. ÚZPF: 11359/1-2

KÚRIA A PIVNICA, Slov. nár. povstania 14, Radlinského 6

Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)

PO 11359/1 - kúria, Sokolovňa

PO 11359/2 - pivnica

Prízemná kúria tvorí nárožie radovej uličnej zástavby ulíc SNP a Radlinského so samostatne situovanou pivnicou vo východnej časti bývalej záhrady. Ich vznik je možné zaradiť do roku 1617, kedy bol majiteľom Tomáš Sziladi, pričom časť pozemku tvorila súčasť záhrady Thurzovcov, hlohovských zemepánov. V roku 1720 je majiteľom usadlosti Juraj Melcer a pravdepodobne k tomuto obdobiu sa viaže aj radikálnejšia prestavba objektu do súčasného prevažujúceho barokového výrazu. Od roku 1786 sú vlastníkami Erdödyovci (ktorí ho dali do užívania svojmu provizorovi) a to až do roku 1920, kedy podľa zákona prešiel do majetku štátu. V rokoch 1927-1933 bol opäť vo vlastníctve Erdödyovcov, od roku 1933 ho vlastní TJ Sokol. V období druhej polovice 20. storočia boli v časti dispozície (východného traktu) pre potreby telocvične zrušené klenby a realizovala sa z dvora nová prístavba s rovnou strechou. Objekt kúrie má hlavné blokové obdĺžnikové krídlo takmer celé zaklenuté (pruské a valené klenby), strecha je valbová s barokovým krovom, naň nadväzujúce hospodárske krídlo je

hĺbkovo orientované s rovnými stropmi, zastrešené pultovou strechou. Pivnica obdĺžnikového pôdorysu je zaklenutá valenou klenbou s kamenným polkruhovým portálom.

Výskumná dokumentácia:

Návrh na vyhlásenie za KP, Kvetanová, 1998, PÚ-Trnava, Inv.č. T345

Kúria, P.Fratrič, 6/1992, 16 záberov, PÚ-Trnava

Č. ÚZPF: 839/0

DOM MEŠTIANSKY, Podzámska 14

Dvojpodlažná budova je situovaná južne od Námestia sv. Michala na juhovýchodnej strane Podzámskej ulice. Radový dom s pôdorysom v tvare písmena „T“ má riešené dva prejazdové trakty v krajných osiach. Na poschodovú časť domu sa napája pozdĺžne prízemné dvorové krídlo. Prejazd s kamenným portálom a dve miestnosti prízemia hlavného krídla sú zaklenuté valenou klenbou s lunetami, ostatné miestnosti objektu majú rovné stropy. Arkádová chodba dvorového krídla má drevený trámový strop. Objekt je zastrešený sedlovou strechou. Podľa archívnych údajov je prvým známym majiteľom objektu v roku 1617 Ján Fejerváry, ktorý mal pri dome väčšie hospodárstvo. Objekt vystriedalo následne niekoľko majiteľov až ho v roku 1841 ho nadobudol Ignác Terst'anský, rodina ktorého vlastnila dom ešte v 20. storočí. Realizovaným čiastkovým pamiatkovým výskumom v 90-tych rokoch 20.storočia sa zistili dve renesančné koncepcné úpravy. Predpokladá sa pôvodný objekt z obdobia 15.-16. storočia v rozsahu dvoch miestností prízemia uličného krídla, ku ktorému bol v druhej renesančnej stavebnej etape okolo r. 1600 z južnej strany pristavaný prejazdový trakt so sedíliou a kamenným polkruhovým portálom. Takto rozšírený objekt bol pravdepodobne zvýšený o jedno podlažie a zároveň sa vybuodovalo prízemné východné dvorové krídlo. Počas barokovej stavebnej etapy datovanej do 18. storočia bolo prízemné dvorové krídlo zo strany dvora rozšírené o otvorenú arkádovú chodbu a následne nadstavené o jedno podlažie. Podľa vročenia roku 1808 na klenáku južného renesančného portálu bola hmotá stavby rozšírená o symetricky umiestnený portál a empírovo prefasádovaná. Uličná fasáda je obnovená do druhej stavebnej renesančnej etapy a na prístavbe severného prejazdového traktu z 19. storočia bola ponechaná pôvodná empírová úprava.

Výskumná dokumentácia:

Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, PÚ-Trnava. Inv.č. T250.

Pamiatkový výskum, dom meštiansky, Kvetanová, 1993, PÚ- Bratislava, Inv.č. T2912.

Pohľad, dom meštiansky, 1964, PÚ- Bratislava, Inv.č. 7163.

Pôdorys prízemia, dom meštiansky, Kalafus, PÚ- Bratislava, Inv.č. V3911.

Reštaurátorský prieskum a návrh na reštaurovanie uličnej fasády, dom meštiansky, ARS ANTIQUA, 1993, PÚ- Trnava, Inv.č. R44.

Pamiatkový výskum, dom meštiansky, Kvetanová, kol., 1993, KPÚ- Trnava, Inv.č. T248

3. Stručné opisy NKP mimo pamiatkovej zóny:

Č. ÚZPF: 838/1-15

KAŠTIEL' S AREÁLOM

Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)

PO 838/1 - kaštieľ

- PO 838/2 - divadlo**
- PO 838/3 - park, anglický**
- PO 838/4 - jazdiareň**
- PO 838/5 - pavilón**
- PO 838/6 - koniareň**
- PO 838/7 - dom bytový**
- PO 838/8 - vodojem**
- PO 838/9 - dom záhradníka**
- PO 838/10 - skleník**
- PO 838/11 - grotta s reliéfom**
- PO 838/12 – menażéria**
- PO 838/13 – doska nápisová**
- PO 838/14 – nádrž vodná**
- PO 838/15 – brána murovaná**

Južne od Nám. sv. Michala a pamiatkovej zóny na návrší je situovaná budova kaštieľa, pôv. stredovekého hradu s prislúchajúcimi stavbami zámockého areálu. Podľa literatúry stál hlohovecký hrad už v 12. storočí., v roku 1275 daroval kráľ Ladislav IV. hrad a mesto Abovi synovi Abovmu, v roku 1349 ho Karol Róbert za zásluhy daroval prvým Kontovcom, v 15. storočí sa stali jeho vlastníkami Ujlakovci, ktorých v 16. storočí vystriedali Turzovci, v roku 1639 sa novými majiteľmi stal rod Forgáčovcov a poslednými vlastníkami hradu boli od roku 1720 do roku 1945 Erdödyovci.

Budova kaštieľa je trojpodlažný štvorkrídlový objekt s uzavretým nádvorím postavený na nepravidelnom päťbokom pôdoryse, v nárožiach s polkruhovým bastiónom a dvomi terasami. Najstaršia časť objektu kaštieľa pochádza zo stredoveku. Z obdobia gotiky pochádza hradná kaplnka, väčšina priestorov je zaklenutá (kláštorňá klenba s kútovými výsečami, valené, lunetové, plackové, pruské a korýtkové klenby), rovné stropy majú miestnosti najvyššieho podlažia. Súčasťou areálu je empírové divadlo, ktoré sa nachádza východne od zámku a dal ho postaviť v roku 1802 pri príležitosti návštevy cisára Františka II. nitriansky župan gróf Jozef Erdödy, návrh stavby vypracoval viedenský architekt talianskeho pôvodu Pietro Travaglio. Stavbu realizoval murársky majster z Hlohovca Šimon Lebler (Pamätná kniha obce Hlohovec). Prízemná stavba obdĺžnikového pôdorysu so zachovanou nástennou maľbou je jediným existujúcim druhom stavby na území Slovenska. Ďalšiu stavbu, ktorú dal postaviť Jozef Erdödy začiatkom 19. storočia v klasicistickom slohu je budova Jazdiarne. Samostatne stojaca stavba pozdĺžneho pôdorysu s drevenou zrkadlovou klenbou je ukončená valbovou strechou a nachádza sa južne od empírového divadla. Severne od empírového divadla je situovaný altánok, vertikálne členený na tri podlažia. Stredoveké jadro stavby je upravované v renesancii, baroku, neoslohu a v 20.storočí. Suterén zaklenutý valenou klenbou s lunetovou výsečou, prízemie krížovou klenbou a najvyššie podlažie otvorené dvojicami arkád v strede dosadajúcich na kamenný toskánsky stĺp, objekt zastrešený ihlanovou strechou s kovovou korunou vo vrchole. Zámocký areál budov sa rozprestiera na ploche kultúrnej pamiatky - anglického parku s francúzskymi terasami, ktorý založil počas prestavby zámku roku v 1790-1800 už spomínaný Jozef Erdödy.

Výskumná dokumentácia:

Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, PÚ-Trnava, Inv.č. T 250.

Vyjadrenie k zamýšľanej obnove, kaplnka, Slivková, 1994, PÚ- Bratislava, Inv.č. T 3559.

Pohľad, kaštieľ, 1964, PÚ- Bratislava, Inv.č.7157, 7156, 7155, 7154.

Dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác, kaplnka- oltár, Filo, 1996, PÚ- Bratislava, Inv.č. R 2824.

- Návrh na reštaurovanie oltárov, kaplnka, Filo, 1994, PÚ- Bratislava, Inv.č. R 1246.
 Správa o reštaurovaní oltára, kaplnka, Filo, 1995, PÚ- Bratislava, Inv.č. R 1322.
 Návrh na reštaurovanie, kaplnka, Mýtnik, 1994, PÚ- Bratislava, Inv.č. R 1207.
 Zámer a zásady pre reštaurovanie interiéru, kaplnka, Slivková, 1994, PÚ- Bratislava, Inv.č. R 1272.
 Reštaurovanie interiéru kaplnky, dokumentácia prác, kaplnka, Mýtnik, kol., 1995, PÚ- Bratislava, Inv.č. R 1312.
 Pôdorys prízemí, kaštieľ, Kalafús, PÚ- Bratislava, Inv.č. V 3876.
 Zámer a zásady pre reštaurovanie interiéru a južnej pôvodne exteriérovej steny, kaplnka, Slivková, 1994, PÚ- Trnava, Inv.č. R 25.
 Reštaurátorský prieskum interiéru, kaplnka, Mýtnik, Flaugnatti, 1994, PÚ- Trnava, Inv.č. R 50.
 Návrh na reštaurovanie, Zámer a zásady pre reštaurovanie, kaplnka, 08-09/1994, Mýtnik, Flaugnatti, Slivková, PÚ- Trnava, Inv.č. R 113.
 Vyjadrenie k zamýšľanej obnove, kaplnka, Slivková, 1994, PÚ- Trnava, Inv.č. T 262.
 Obhliadka objektu, divadlo, Kohút, 1993, PÚ- Bratislava, Inv.č. T 3040.
 Pohľad, divadlo, 1964, PÚ- Bratislava, Inv.č. 7158.
 Návrh na reštaurovanie nástennej maľby, divadlo, Mercell, 1996, PÚ- Bratislava, Inv.č. R 2842.
 Pohľad, divadlo, PÚ- Bratislava, Inv.č. V 1410, V 1411, V 1412.
 Priečny rez, divadlo, PÚ- Bratislava, Inv.č. V 1406.
 Pôdorys, divadlo, PÚ- Bratislava, Inv.č. V 1408.
 Pôdorys krovu, divadlo, PÚ- Bratislava, Inv.č. V 1405.
 Pôdorys poschodia, divadlo, PÚ- Bratislava, Inv.č. V 1403.
 Pôdorys prízemí, divadlo, PÚ- Bratislava, Inv.č. V 1404.
 Zámer a zásady na reštaurovanie stropnej maľby, divadlo, Dudáš, 1996, PÚ- Trnava, Inv.č. R 70, R 107.
 Protokolárny záznam konzervačných prác a farebnej úpravy atiky, divadlo, Šmigrovský, PÚ- Trnava, Inv.č. R 147.
 ZOP, divadlo, Bartoňová, 1985, PÚ- Trnava, Inv.č. T 77.
 Program pamiatkovej obnovy, divadlo, Bartoňová, 1986, PÚ- Trnava, Inv.č. T 351.
 Pamiatkový výskum, záhrad. pavilón, R. Bocán, 1994, PÚ- Bratislava, Inv.č. T 3557.
 Zámer a zásady reštaurovania záhradného pavilónu, Bocán, 1995, PÚ- Bratislava, Inv.č. R 1271.
 Zámer a zásady pre reštaurovanie, záhradný pavilón, Bocán, 1995, PÚ- Trnava, Inv.č. R 47.
 Reštaurátorský prieskum, záhradný pavilón, 1994, PÚ- Trnava, Inv.č. R 49.
 Pamiatkový výskum, záhrad. pavilón, Bocán, kol., 1994, PÚ- Trnava, Inv.č. T 277.

Č. ÚZPF: 10560 / 0

CINTORÍN ŽIDOVSKÝ, Nitrianska ulica

Situovaný je východne od námestia sv. Michala pamiatkovej zóny, na svahu vršku kalvárie, v susedstve kresťanského cintorína. Pôdorysný obdĺžnikový rozsah cintorína je ohradený tehlovým múrom a nachádzajú sa tu hodnotné barokové a klasicistické pieskovcové náhrobníky s polkruhovým ukončením zo 17. – 19. storočia, 2 hromadné hroby obetí epidémií z 18. a 19. storočia a hroby významných osobností alebo ich príbuzných (hrob rabína Mordechaja Deutscha z r. 1773, hroby rodiny nemeckého básnika Heinricha Heineho – starej matky z r. 1772 a jej sestier Debory a Frídy, hrobka rodiny Dukesovcov v štýle hrobky pramatky Ráchel pri Betleheme, po r. 1916). Okrem toho tu stojí jednopodlažná budova ciduk hadin obdĺžnikového pôdorysu, zaklenutá valenou klenbou so sedlovou strechou a židovskou hviezdou umiestnenou na štíte. Zo synagógy zbúranej v r. 1961 je vedľa budovy umiestnená cibulovitá strecha z jej veže a v interiéru sa nachádza časť mobiliáru i tabule s menami Židov, ktorí zahynuli počas 1. svetovej vojny.

Podľa dostupnej literatúry cintorín vznikol v 17. storočí, svojím rozsahom a celistvosťou je jedným z najväčších a najzachovalejších židovských cintorínov na Slovensku a zachovanou pamiatkou židovskej náboženskej obce v sídle.

Výskumná dokumentácia:

Návrh na vyhlásenie veci za kultúrnu pamiatku. Židovský cintorín. Dr. Mária Kodoňová, ŠÚPS Bratislava, 1981

Č. ÚZPF: 850/1-2

SOCHA NA PODSTAVCI, na cintoríne, Nitrianska ulica

Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)

PO 850/1- podstavec, štvorboký, kamenný

PO 850/2- socha, sv. Ján Nepomucký

Socha sv. Jána Nepomuckého na volútovom podstavci sa nachádza na hlohoveckom cintoríne medzi pohrebnými kaplnkami. Predstavuje neskorobarokové dielo z 2. polovice 18. storočia.

Výskumná dokumentácia:

Historický prieskum v okrese Hlohovec, Stavoprojekt Bratislava, 5/1971, KPÚ-Trnava, Inv.č. T250.

Plastika, O. Vlková, 10/1963, 2 zábery, PÚ- Trnava

Č. ÚZPF: 11683/1-2

ŠKOLA A OPLOTENIE S BRÁNAMI, tzv. kamenná škola, Pribinova 35

Pamiatkový objekt kultúrnej pamiatky (ďalej len PO)

PO 11683/1- škola, chodbová, nárožná

PO 11683/2- oplotenie s bránami

Školská budova tzv. „kamenná škola“ je situovaná severovýchodne od Námestia sv. Michala v tesnej blízkosti hranice pamiatkovej zóny a tvorí nárožie ulíc Pribinovej a Jesenského. Názov „kamenná“ vychádza z miestnych zvyklostí na základe pevných kamenných základov a vysokého kamenného obloženia fasád. Školu postavila v roku 1911 stavebná firma J. Sessler a slávnostne bola otvorená 1. septembra 1912 s 10-timi triedami a počtom žiakov 453. Okrem toho mala dve miestnosti pre opatrovňu, byt pre správcu školy a opatrovateľku. Počas celej doby až do súčasnosti slúžil objekt školy výlučne na školské účely. Najvýraznejšou úpravou bola výmena takmer všetkých exteriérových výplní otvorov a to pravdepodobne v čase, kedy sa realizovala aj dvorová prístavba pochádzajúca zo 60-tych rokov 20. storočia. Menšie úpravy pochádzajú zo začiatku 21. storočia. V celom rozsahu je hmota stavby autenticky zachovaná ako dvojkrídlová, dvojpodlažná, zastrešená výrazne prevýšenými valbovými strechami, nárožie je symetricky riešené trojicou ukončujúcich trojuholníkových štítov s bohatou výtvarnou výzdobou. V interiéri sa zachovalo množstvo pôvodných prvkov a detailov, pričom objekt predstavuje vzorový a jedinečný príklad stavby postavanej v duchu secesie. Jej súčasťou je kamenné oplotenie s bránami lemujúce ohraničenie parcely z obidvoch strán ulíc (Pribinovej a Jesenského) a dvor s vymedzenou plochou ihriska.

Výskumná dokumentácia:

Návrh na vyhlásenie veci za kultúrnu pamiatku. Škola a oplotenie s bránami. Ing. arch. Eva Šabíková, KPÚ Trnava, 2010

4. Stručné popisy nehnuteľností vytypovaných na vyhlásenie za NKP v pamiatkovej zóne:

DOM MEŠTIANSKY, Námestie sv. Michala 2

Dom situovaný na východnej strane námestia v radovej zástavbe stál na jednej celej usadlosti, r.1661 slobodnej (*Pachanská*, s.2). Na katastrálnej mape z druhej polovice 19.st. je zobrazený ako prízemný dom s hlavným a dvomi dvorovými krídlami (severným a východným krídlom paralelným s uličným). Objekt bol v 60-tych rokoch 20.storočia nadstavaný o jedno podlažie a pravdepodobne bolo v tomto období odstránené východné dvorové krídlo. Dom v súčasnosti predstavuje dvojpodlažnú stavbu s pôdorysným rozsahom tvaru písmena L, so zaklenutým tehlovým suterénom, s prejazdom zaklenutým valenou klenbou s lunetami a priestormi s rovnými stropmi.

DOM MEŠTIANSKY, Námestie sv. Michala 4

Dvojpodlažný radový dom lemuje východnú stranu námestia. Je pôdorysného tvaru písmena L so zaklenutým tehlovým suterénom a neoslohovo upravenou fasádou, hlavné krídlo má sedlovú a dvorové krídlo pultovú strechu. Podľa katastrálnej mapy z r. 1894 objekt mal dvorové krídlo po severnej línii parcely a v súčasnosti je krídlo orientované na juh.

POLYFUNKČNÝ DOM, Námestie sv. Michala 7

Uzatvára zo severu východnú stranu námestia. Podľa archívnych materiálov na parcele stáli dva domy, z ktorých rožný bol v roku 1642 v správe zemepána a ktorý v ňom zriadil hostinec. Roku 1693 tento dom vlastnili dedičia Juraja Barana, k domu patrila i hospodárska časť. Prestavbu oboch domov realizoval pred r. 1721 zeman Imrich Beličaj (*Pachanská*, s.3). Na katastrálnej mape z konca 19.storočia je dom zobrazený ako prízemný, pôdorysného tvaru písmena U s dvomi hlavnými krídlami orientovanými západným do námestia a severným do ulice SNP. Po 20.tych rokoch 20.storočia bola časť prízemného meštianskeho domu na mieste dnešnej funkcionalistickej stavby zbúraná a časť domu, orientovaného hlavnou fasádou do ul. SNP, spolu aj s dvorovým východným krídlom zostala zachovaná až dodnes. Trojpodlažný prevažne obytný dom s obchodnou prevádzkou v parteri je ukončený plochou strechou, pod časťou hmoty zostala zachovaná staršia kamenno-tehlová pivnica. Dom predstavuje hodnotné funkcionalistické dielo z tohto obdobia od doposiaľ neznámeho autora.

DOM MEŠTIANSKY, Námestie sv. Michala 9

Poschodový secesný dom je súčasťou severnej strany námestia, pod západným traktom domu má zachovanú pivnicu s valenou klenbou a gotickým kamenným portálom, zastrešený je manzardovou strechou. Z výstavby poschodového domu sa zachovali staršie fotografie a plány viažuce sa k roku 1927, ktorých autorom je architekt a staviteľ František Totzauer. Súviselo to pravdepodobne so zmenou majiteľa domu v roku 1924, kedy sa začalo uvažovať s výstavbou nového obytného domu. Úprava fasády s terakotovými reliéfmi vytvorenými podľa predlohy bielych mramorových medailónov od svetoznámeho dánskeho sochára Bertela Thorvaldsena (1768-1844) popredného predstaviteľa neoklasicizmu predstavuje JAR a ZIMU z cyklu *Štyri ročné obdobia*. Podľa starších katastrálnych máp a dobových fotografií pôvodne na parcele stál prízemný dom pôdorysného tvaru písmena L, zastrešený šikmými strechami.

DOM MEŠTIANSKY, Námestie sv. Michala 23

Prízemný dom v náročnej polohe uzatvára zo západu západný blok južnej strany námestia. Je pôdorysného tvaru písmena L a pod časťou hlavného krídla sa nachádza zaklenutý kamenný tehlový suterén. Je prejazdový s prejazdom v krajnej osi orientovanej k susedovi, priestory prízemnia majú rovné stropy, dom zastrešený valbovou strechou so zachovanou neoslohovou fasádou.

DOM MEŠTIANSKY, Námestie sv. Michala 24

Dvojpodlažný dom lemuje západnú časť južnej strany námestia sv. Michala. Pod časťou uličného krídla je situovaný kamenný suterén. Asymetricky riešený prejazd je zaklenutý valenou klenbou so styčnými lunetami, priestory prízemnia taktiež zaklenuté valenými klenbami s lunetami. Podľa katastrálnej mapy z druhej pol. 19.st. a dobovej fotografie bol pôvodne objekt prízemný, nadstavaný v prvej pol. 20.st. o jedno podlažie. Poschodie je riešené s rovnými stropmi, strecha je kombinovaného tvaru - z dvora sedlová a zo strany námestia manzardová.

DOM MEŠTIANSKY, Námestie sv. Michala 26

Dvojpodlažný dom situovaný v náročnej polohe spojovacej uličky uzatvára z východu západný blok južnej strany námestia sv. Michala. Pôvodne objekt staršieho založenia bol v prvej pol. 20. storočia celý nadstavaný o jedno podlažie s pavlačou v dvorovej časti. Zaklenuté suterénne priestory sa nachádzajú pod hlavným uličným krídlom a časť prechádza aj pod západné dvorové krídlo. Prízemie domu pôdorysného tvaru U je okrem náročnej miestnosti zaklenuté valenými klenbami s lunetami, poschodie má rovné stropy, strecha je sedlová. Významným faktom je, že v tomto dome bola založená prvá lekáreň v meste tzv. „Stará apathéka“ (ČÚZY, *Augustín: Pamätná kniha obce Hlohovec, od 1. júla 1933.*)

DOM MEŠTIANSKY, Námestie sv. Michala 30

Prízemná náročná budova prejazdového typu so zachovanou empírovou fasádou uzatvára z východu východný blok južnej strany námestia. Pôdorysne je dom riešený v tvare písmena U, zastrešený šikmými strechami (uličné a západné dvorové krídlo majú sedlovú strechu, východné krídlo pultovú strechu) a v polohe západného dvorového krídla sa nachádza zaklenutý kamenný tehlový suterén.

DOM MEŠTIANSKY, Pribinova 4

Je situovaný v blízkosti námestia sv. Michala v radovej zástavbe západnej strany Pribinovej ulice. Pôvodne prízemný dom bol postavený v druhej pol. 19.st. v zadnej časti parcely patriacej pôvodne domu č. 2 na tejto ulici, orientovaného hlavnou fasádou do námestia. Pravdepodobne zač. 20.st. bol celý prestavaný a upravený do dnešnej, veľmi zaujímavo riešenej secesnej podoby s výrazne koncipovaným arkierom. Je pôdorysného tvaru písmena T s polozahíbeným suterénom v rozsahu uličného krídla s klenutými pásmi do oceľových nosníkov. Nadzemná časť s rovnými stropmi má zachovanú vetráciu šachtu a pôvodné detaily.

DOM MEŠTIANSKY – stará pošta, M.R.Štefánika 13

Súčasný prízemný objekt vznikol spojením dvoch objektov ako súčasť radovej zástavby nachádzajúcej sa na východnej strane Štefánikovej ulice. Pôvodne, na základe katastrálnych

máp z 19. storočia bola parcela nezastavaná. Postupne v druhej polovici 19.storočia vznikla na parcele krídlová zástavba pôdorysného tvaru L, dlhšou stranou lemujúca južnú hranicu parcely a kratšou stranou orientovanou hlavnou fasádou do dnešnej Štefánikovej ulice. V roku 1903 k nej bola zrkadlovo pristavaná krídlová zástavba, čím vznikol objekt pôdorysného tvaru písmena U, lemovaný po celom obvode dvora stĺpovou ochodzou. Pravdepodobne vtedy došlo k zjednoteniu hlavnej fasády do spoločného výrazu, ktorý sa však nezachoval. Objekt severnej polovice domu bol postavaný za účelom vytvorenia poštového úradu, ktorému slúžil až do slávnostného otvorenia novej pošty na ul. SNP v roku 1956. Už aj táto skutočnosť, že objekt slúžil pre potreby poštového úradu stúpa jeho individuálna hodnota ako predmetu ochrany.

ŠKOLA – pôv. meštianska škola, M.R.Štefánika 30

Jestvujúci objekt starej meštianskej školy je súčasťou zástavby západnej strany Štefánikovej ulice. Samostatne stojaci dvojpodlažný objekt školy pôdorysu v tvare písmena L je zastrešený valbovou strechou so zachovanou neoslohovou fasádou. Vznikol pravdepodobne v r. 1882 prestavbou staršieho objektu zobrazeného na katastrálnej mape z roku 1856 v pôdorysnom tvare písmena U. Dokladom uvádzaného roku je zachovaný letopočet práve z tohto obdobia na mreži vo svetlíku hlavného vstupu zo strany Štefánikovej ulice. Neskôr, v druhej polovici 20.storočia boli k nemu z hľadiska potrieb školy dostavané nové budovy, čím vznikol kompletný areál základnej školy.

Budovy bývalej SLADOVNE, M.R.Štefánika 23

Areál sladovne bol založený Eislerovcami v roku 1859 a bol priamo včlenený do jestvujúcej radovej zástavby Štefánikovej ulice. Budovy sladovne vytvárali zástavbu okolo obdĺžnikového dvora orientovaného pozdĺžnou osou kolmo na uličnú komunikáciu. Rozšírený bol v roku 1895 a 1912. Výrobky sa pred vojnou exportovali do cudzozemsku, najmä do Grécka a Švajčiarska. Hlavná budova sladovne (známa zo staršej fotodokumentácie) bola zbúraná, pravdepodobne v druhej polovici 20.storočia. Do súčasnosti sa z areálu zachovali dve budovy: objekt sila a sklad, ktoré uzatvárajú juhovýchodnú časť areálu.

Silo – obdĺžniková stavba pozdĺžne orientovaná rovnobežne s pozdĺžnou osou dvora. Stojí pri severovýchodnej hranici areálu. Objekt je trojpodlažný, fasády sú z režného tehlového muriva, členené rímsami a plastickými tehlovými šambránami okenných a dverných otvorov. Objekt má plytkú sedlovú strechu.

Sklad – trojpodlažný objekt s pôdorysom v tvare obráteného písmena „L“, situovaný v južnom rohu areálu. Kratšie krídlo je orientované v smere SZ-JV, dlhšie v smere SV-JZ osi. Ku kratšiemu krídlu bol pôvodne pristavaný ďalší objekt areálu. Fasády objektu sú riešené rovnako, ako na objekte sila. Strecha na oboch krídlach je plytká pultová, sklonená do dvora.